

**Μήνυμα ἐπὶ τῇ ἐορτῇ τῶν Χριστουγέννων
τοῦ Πατριάρχου Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν κ.κ. Κυρίλλου
πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ποιμένας, διακόνους,
μονάζοντας καὶ πάντα τὰ πιστὰ τέκνα
τῆς Ῥωσσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας**

Πεφιλημένοι ἐν Κυρίῳ ἀρχιερεῖς, πανέντιμοι πρεσβύτεροι καὶ διάκονοι, θεοφιλεῖς μοναχοὶ καὶ μονάζουσαι, ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαί μου ἀγαπητοί,

Ἀπὸ καρδίας συγχαίρω πάντας ἡμᾶς διὰ τὴν λαμπροφόρον ἐορτὴν τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀπευθύνω πρὸς ἡμᾶς τὰ τοῦ ἀρχαίου ἐκκλησιαστικοῦ παιᾶνος: «Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν, ἀπαντήσατε· Χριστὸς ἐπὶ γῆς, ὑψώθητε» (Καταβασίεις τῶν Χριστουγέννων. Ὡδὴ α΄. ᾠδὴ α΄).

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος τὸ γεγονός τῆς Θείας Ἑνσαρκώσεως *μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον* (Α΄ Τιμ. 3,16) ἐκάλεσεν. Ἐνώπιον τοῦ μυστηρίου τούτου πᾶς γήινος σοφισμὸς σιωπᾷ τρέμων. Ἐνώπιον τούτου πᾶσα ματαία ἀνθρώπινη γνῶσις ἐκλείπει. Τοῦτον εἶναι ἱκανὸν νὰ ἀφοπλίσῃ καὶ μαλακώσῃ πᾶσαν τὴν πλέον ἀμείλικτον καὶ πεπορωμένην καρδίαν. Ἐν μέσῳ τῆς ἀσπλαχνίας καὶ κακίας τοῦ κόσμου τούτου γεννᾶται Ἐκεῖνος, Ὅστις μόνος του δύναται νὰ θεραπεύσῃ ἐκάστην διαίρεσιν, νὰ χαρίσῃται ἡμῖν γνησίαν εἰρήνην καὶ τῷ ὄντι εὐτυχίαν.

Καθ' ἣν στιγμὴν εἰσῆλθεν ἡ ἁμαρτία εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, ἐπικράτησεν ἐπὶ τῆς γῆς μία τραγικὴ διαίρεσις μετὰ τὸν ἀποκεκομμένον ἀπὸ τοῦ Δημιουργοῦ καὶ τῆς ἀληθινῆς Πηγῆς τοῦ φωτὸς κόσμον μετὰ μαθηματικῆς ἀκριβείας νὰ βυθίζεται εἰς τὸ σκότος καὶ τὸ χάος. Οὐδέποτε ὁμοῦς ἐγκατέλειπεν ὁ Θεὸς τὸ δημιουργήμα Αὐτοῦ, οὔτε ἔπαυσεν νὰ προνοῇ περὶ τούτου. Μεθ' ὑπομονῆς παρασκευάζων τὴν σωτηρίαν ἡμῶν ἐνεσαρκώθη ὁ Κύριος, ἐνετάχθη εἰς τὴν γηϊνὴν ἱστορίαν εἰς ἐξ ἡμῶν γενόμενος. Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐγένετο, Ὅμοιος ἡμῖν κατὰ πάντα παρεκτὸς ἁμαρτίας. Τὸ πλήρες θλίψεως ἐρώτημα «*Ἀδὰμ ποῦ εἶ;*», ὅπερ ἠκούσθη ποτὲ ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς Ἐδὲμ ἤρρε τελικῶς ἀπόκρισιν ἐντὸς τοῦ ταπεινοῦ σπηλαίου πλησίον τῆς Βηθλεέμ. «*Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ*» (Α΄ Κορ. 15, 47), ὅπως ἔγραψεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Ὁ Θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ ὡς νέφ' Ἀδὰμ κόσμον καταλλάσσων ἑαυτῷ (Β΄ Κορ. 5, 19), ἀνανέωσε τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, θεραπεύσας τὰς πληγὰς τῆς ἁμαρτίας.

Ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου ὡς καὶ ἡ ζωὴ παντὸς τοῦ κόσμου μόνον ἐν τῷ Θεῷ θεραπεύονται. Αὕτη εἶναι μία ἀπλή, ὁμοῦς πάρα πολὺ σπουδαία ἀλήθεια, περὶ τῆς ὁποίας μαρτυρεῖ ἡ σημερινὴ ἐορτὴ. Ἐνταῦθα ἀδυνατοῦμεν παρὰ νὰ φέρωμεν εἰς μνήμην τὰ ἐμπνευσμένα λόγια τοῦ ἱεροῦ Αὐγουστίνου, τοῦ μετὰ δέους ἱεροῦ αἰνέσαντος τὴν πάνσοφον Πρόνοιαν τοῦ Παντοκράτορος! «*Ἐδημιούργησας ἡμᾶς διὰ τὸν ἑαυτὸν σου καὶ ἡ καρδία ἡμῶν δὲν εὕρισκε ἀνάπαυσιν, ἕως ὅτου ἐντὸς σου ἀναπαυθῇ*» (Εἰσομολόγησις). Μόνον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐνότης μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ νοσηματοδοτεῖται πραγματικῶς ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ἀπὸ τῆς κτίσεως τοῦ κόσμου προσκληθέντος εἰς τὴν αἰωνιότητα.

Ἡ ἔλευσις τοῦ Σωτῆρος εἰς τὸν κόσμον εἶναι προπαντὸς ἡ ἀποκάλυψις τῆς θείας ἀγάπης πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, δηλονότι μιᾶς ἀγάπης ἀφενὸς μὲν τὰ πάντα νικώσης καὶ ἀπεριορίστου, ἀφετέρου δὲ πραείας, ἥτις πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει (Α΄ Κορ. 13, 7).

Πῶς νὰ ἀνταποκριθῶμεν ἐπαξίως εἰς τὴν μεγάλην ἀγάπην τοῦ Δημιουργοῦ ἡμῶν καὶ νὰ πλησιάσωμεν εἰς Τοῦτον; ἡ ἐγγύτητα αὕτη ἐπιτυγχάνεται καὶ βεβαιοῦται διὰ τῆς ἐργασίας τῶν εὐαγγελικῶν ἐντολῶν, διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ ἀνιδιοτελοῦς ἀγάπης πρὸς ἀλλήλους καὶ πρωτίστως διὰ τῆς συνεχοῦς ἀνανεώσεως τῆς μετὰ τοῦ Χριστοῦ ἐνώσεως ἡμῶν ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς Θείας Εὐχαριστίας.

Ἑορτὴ τῆς ἐλπίδος σήμερον. Ἑορτὴ τῆς εἰρήνης. Ἑορτὴ ἰλαρότητος καὶ εὐφροσύνης. Γεραίροντες τὸν Τεχθέντα Σωτῆρα καὶ μετὰ γλυκῶν ῥόδων καὶ ἐκκλησιαστικῶν ὕμνων ὑποδεχόμενοι Τοῦτον ἃς θυμηθῶμεν τὴν ὑψηλὴν χριστιανικὴν κλῆσιν ὅπως εἴμεθα *τὸ ἅλας τῆς γῆς* καὶ *τὸ φῶς τοῦ κόσμου* (Μθ. 5, 13–14), καὶ *ὡς καιρὸν ἔχομεν, ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως* (Γαλ. 6, 10). Ἄς χαρίσωμεν τὴν ἐλπίδα εἰς τοὺς τεθλιμμένους, παράσχωμεν παρηγορίαν εἰς τοὺς ἐν ἀκηδία, μοιρασθῶμεν χαρὰν μετὰ τῶν ἐγγύς τε καὶ τῶν μακρὰν, καὶ πράττοντες οὕτως θὰ γίνωμεν τῷ ὄντι *Χριστοῦ εὐωδία ... τῷ Θεῷ* (Β΄ Κορ. 2, 15), ἀντάξια δῶρα προσφέροντες τῷ Τεχθέντι Σωτῆρι.

Εἰς ὅσους ἐπὶ τοῦ παρόντος διὰ διαφόρους λόγους εἶναι ἀκόμῃ ἐκτὸς τῆς σωτηρίου μάνδρας τῆς Ἐκκλησίας καὶ δὲν μετέχουν εἰς τὴν ζωὴν τῆς κοινότητος τοῦ Χριστοῦ ἀπευθύνω τὴν ἀκόλουθον προτροπὴν: ἀνοίξατε τὴν καρδίαν ὑμῶν εἰς Ἐκεῖνον, *Ὅστις οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ἡμᾶς, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον* (Ἰω. 3, 16). Ἄς δοξάσωμεν τὸν Κύριον καὶ Σωτῆρα διὰ τὸ ἄφατον ἔλεος καὶ τὴν ἀγάπην ἐναντι τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Συγχαίροντες πάντας διὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Χριστουγέννων, εὐχομαι πᾶσιν ὑμῖν, ἀγαπητοί μου, ἰσχὺν δυνάμεως καὶ ἄφθονον χαρὰν διὰ τὸν Τεχθέντα Σωτῆρα. *Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ* (Ἐφ. 1, 2). Ἀμήν.

ὁ Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν Κύριλλος

Χριστούγεννα, Μόσχα
2025 / 2026